

Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

LAPSYKE- Lasten ja nuorten psykososiaalisten erityispalvelujen seudullinen kehittäminen Lapissa -hanke 2008 -2009

Pohtimolampi 25.9.2008

Marja-Sisko Tallavaara

Tavoitteiden toteutuminen

1. IP-videoneuvottelukokeiluja laajennetaan ja kehitetään sisällöllisesti niin, että psykososiaalisissa palveluissa videoneuvottelua osataan käyttää ja käytetään sekä konsultaatiossa ja työnohjauksessa että asiakastyössä.
2. Selvitetään mahdollisuuksia kuntien/ yhteistoiminta-alueiden erityisyksikköjen verkostoitumiseen ja yhteistyöhön IP-videoneuvottelua käyttäen.
 - ◆ Tunturi-Lapin kuntien psykologit saavat etäkonsultaatiota lastenpsykiatrian poliklinikalta lastenpsykiatrilta. Tähän on liittynyt yhteisen arvioinnin kehittäminen
 - ◆ Psykologeille on mahdollistettu vertaiskokoontuminen ja –konsultaatio verkossa videoneuvottelun välityksellä
 - ◆ Syyskuun alussa aloittanut erityistyöntekijä, joka antaa etäkonsultaatiota perustason työntekijöille (sosiaali- ja perhetyöntekijöille, terveydenhoitajille, kuraattoreille) ja etäterapiaa nuorille asiakkaille sekä tukee perhetyöntekijöiden tiimikokoontumisia videoneuvottelua käyttäen

3. Kehitetään ennalta ehkäiseviä ja varhaisen tuen työmuotoja nuorten mielenterveyden tukemiseksi Rovaniemen kaupungissa

- ◆ **Työntekijä aloittanut 1.8. kouluilla ja Nupissa, tietoiskut mielenterveydestä luokissa ja vanhempainilloissa, yhteistyö kouluterveydenhoitajien, kuraattorien ja nuorisotyöntekijöiden kanssa, erilaisten nuorten mielenterveyttä tukevien ryhmien ohjaaminen, yksilötyö**

4. Vahvistetaan ennalta ehkäisevää työtä

- ◆ **Edistetty Toimiva lapsi&perhe -menetelmien juurtumista järjestämällä tehosteseminaari sekä menetelmäohjausta kliinikkokoulutuksessa mukana olleille**
- ◆ **Järjestetty depressio-ohjaajakoulutusta yhteistyössä Mielenterveys- ja päihdetyön hankkeen kanssa**
- ◆ **Suunniteltu ehkäisevän päihdetyön ohjelmaa kouluille Enontekiöllä ja Muurolassa yhteistyössä Mielenterveys- ja päihdetyön hankkeen ja MoodHouse Oy:n ja Elämäni Sankari -yhdistyksen kanssa**
- ◆ **Suunniteltu ja kehitelty Time Out!Aikalisä! –toimintamallin soveltamista oppilaitosympäristössä yhteistyössä Kemijärven ammattiopiston ja paikallisten Aikalisä-ohjaajien ja läänin Aikalisä-perehdyttäjien kanssa**

4. Vahvistetaan ennalta ehkäisevää työtä

■ Nuorten mielenterveyden tukeminen

- ◆ Friends – mielenterveyden ja tunnetaitojen edistämishjelma ala- ja yläkoululaisille → hankittu kouluttajakoulutus kahdelle koulutyöntekijälle, jotka kouluttavat opettajia ohjelman toteuttamiseen**
- ◆ Nuorten masennuksen ehkäisemiseksi stressinhallintakursseja, joiden ohjaajakoulutus aloitettu ensimmäiselle ryhmälle sosiaali- ja terveysalan ja koulun työntekijöille**

Friends-ohjelma

- Ohjelma sopii käytettäväksi koululuokissa, (oma ohjelma alakoulun 4. – 5. luokille ja yläkoulun 7.- 8.-luokille)
- Koostuu 10 oppitunnista ja kahdesta kertaustunnista, sisältää oppilaan työkirjan ja opettajan oppaan, lisäksi vanhempainilta tai -illat
- Kehitetty Australiassa, perustuu kattavaan tieteelliseen tutkimukseen ja arviointiin
- Suomeen tuonut Aseman Lapset ry, joka vastaa suomenkielisen materiaalin tuottamisesta
- Maailman terveysjärjestö WHO suosittelee

Nuorten stressinhallintakurssi - MAESTRO

- The Adolescent Coping With Stress Course (Clarke ym. 2003)
- Ennaltaehkäisyyn kehitetty kognitiivis-behavioraalinen psykoedukaatio, jota ei ole tarkoitettu hoidoksi akuutissa depressiossa
- Jos nuorille opetetaan elämän stressitilanteista selviytymisen taitoja ja vahvistetaan heidän jo toimivia selviytymistaitoja ja –strategioita, heille muodostuu vastustuskykyä masennukseen sairastumiselle, vaikka riskitekijöitä olisikin
- Kurssi on strukturoitu, ohjaajalla on manuaali ja nuorella oma työkirja, joiden mukaan edetään
- Koostuu kahdeksasta kerran viikossa pidettävästä ryhmäistunnosta (1,5 h) ja 1 – 6 kerran kuukaudessa pidettävästä seurantaistunnosta, ryhmään otetaan 5 – 7 nuorta
- Kurssilla opetellaan tunnistamaan omaa ajattelua, tutkitaan negatiivisten ajatusten taustalla olevia aktiivisia tapahtumia ja uskomuksia ja tehdään uusien vaihtoehtoisten ajatusten ja uskomusten muodostamisen harjoituksia
- Terveystenhoitaja suosittaa nuorelle osallistumista kurssille, jos nuori saa mielialakyselyssä (R- BDI)lievää masennusta osoittavan pistemäärän (5 tai enemmän) ja haastattelussa ilmenee, ettei oireilu ole satunnaista.

Talouden toteuma

	2007	2008	2009	yht.	toteutunut 2007 - 31.7.20 08	Tot. %
Henkilöstömenot	4 200	106 000	74 000	184 200	38 810	21,1
Palvelujen ostot, josta	4 300	42 500	23 400	70 200	7770	11,1
Toimisto-,pankki- ja asiantuntijapalvelut	1 200	20 000	9 600	30 800	1 452	
Painatukset ja ilmoitukset	500	500	500	1500	586	
Majoitus- ja ravitsemuspalvelut	200	1 000	800	2 000		
Matkustus- ja kuljetuspalvelut	1 500	10 000	6 500	18 000	1 718	
Koulutus- ja kulttuuripalvelut	400	10 000	5 000	15 400		
Muut palvelujen ostot	500	1 000	1 000	2 500	4 013	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		3 000	1 000	4 000	134	3,4
Vuokrat (tilat, koneet)	800	4 400	3 400	8 600	113	1,3
Inestointimenot, koneet, laitteet					237	
Muut menot, arviointi				0		
Menot yhteensä	9 300	155 900	101 800	267 000	47 064	17,6
Valtionavustus	6975	116925	76 100	200 000		
Kuntien rahoitusosus	2 325	38 975	25 700	67 000		
Kuntaosuus / asukas (vuoden 2006 asukaslukuilla)	0,02	0,36	0,24	0,62	0,11	